

технологіями, своїм прикладом показувати, що успішно вчитися можна у будь-якому віці і надавати слухачам можливість отримувати знання та вчитися в різних не завжди ідеальних для цього умовах.

**Козубенко І. В.,**

викладач кафедри іноземних мов,  
Національна академія внутрішніх справ

## **ДОСВІД ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НІМЕЧЧИНИ**

Дослідження німецького досвіду є важливим з погляду використання ефективних стратегій забезпечення якості іншомовної освіти в Україні. Іншомовна освіта реалізується за використанням принципу комунікативного професійно-орієнтованого навчання. З цією метою використовуються різноманітні курси відповідно до стандартизованих профілів навчання та оцінки його результатів на іспитах.

Процес об'єднання Європи супроводжується формуванням наукового простору та розробкою єдиних критеріїв і стандартів до професійної підготовки майбутніх фахівців. Одночасно військово-політичні події сьогодення активізують проблему взаємодії й взаєморозуміння людей різних культур та потребують негайного переосмислення технологій іншомовної підготовки військових, нових способів міжкультурної комунікації, нових методологічних і концептуальних консенсусів.

У цьому контексті вивчення досвіду впровадження європейських підходів до якості іншомовної підготовки військовослужбовців, створення відповідних освітніх проєктів стає актуальним у науковому і важливим у практичному відношеннях як у зарубіжних країнах, так і в Україні.

До загальних світових тенденцій щодо забезпечення якості іншомовної підготовки належать:

1) мультилінгвізм як концентроване вираження політики та програми дій із збереження мовного розмаїття й підвищення рівня економічної й національної безпеки, екологічної, соціальної та культурної інтеграції з метою забезпечення високого рівня лінгвістичної гармонії; 2) вивчення іноземних мов упродовж життя (lifelong learning) як всебічна навчальна діяльність на постійній основі з метою покращення професійної іншомовної комунікативної компетентності, що є свідченням поступового розвитку рис полікультурної професійної мовної особистості; 3) фундаменталізація

та посилення уваги до методологічної складової змісту іншомовної підготовки, що виявляється в удосконаленні та реалізації різних методів навчання, у тому числі заміною комп'ютерних технологій вивчення мов (Computerassisted language learning – CALL) на мобільні (Mobileassisted language learning -MALL); 4) іншомовна підготовка у межах міждисциплінарних навчальних програм та розвиток професійно-орієнтованих інноваційних технологій навчання іноземних мов, особливо мови для спеціальних цілей, які б відповідали реальним потребам сучасного суспільства (наприклад, CLIL та його модифікації – Content and Language Integrated Learning – навчання через зміст), що передбачає створення професійно орієнтованого середовища.

Система іншомовної освіти України об'єктивно не може залишатись поза контекстом загальноосвітніх процесів. Тому, на наш погляд, одним із найоптимальніших шляхів вдосконалення іншомовної підготовки військовослужбовців України є вивчення прогресивного досвіду країн, які займають провідні позиції у галузі вищої освіти та іншомовної підготовки військовослужбовців, однією з яких є Німеччина.

У збройних силах Німеччини авторитетною організацією, де здійснюється різнобічна лінгвістична підготовка військовослужбовців та підвищення кваліфікації викладачів іноземних мов, є Федеральне відомство іноземних мов (das Bundessprachenamt, BSprA) - це федеральна вища командна інстанція, яка перебуває у підпорядкуванні територіальної військової адміністрації бундесверу. Головними завданнями відомства (ФВІМ) є навчання іноземних мов, а також переклад (усний та письмовий), робота з термінологією в рамках діяльності бундесверу і відомстві різного рівня. У навчанні використовуються різні курси, які розподіляються на інтенсивне навчання, навчання слухачів (курсантів), мультимедійну підтримку навчання. Зокрема, мета визначається від потреб слухачів і, як правило, вимог залежних від стандартних профілів навчання (Standardisierten Leistungsprofil - SLP). Виявлення результатів навчання відповідно до SLP відбувається на стандартизованих іспитах, на яких оцінюються саме комунікативні навички в аудіюванні, говорінні, читанні і письмі за одним з чотирьох рівнів сформованості [3].

Штаб-квартира Федерального відомства іноземних мов розташовується в місті Хюрт [2]. Співробітники ФВІМ здійснюють свою діяльність у 90 цивільних і військових установах бундесверу в Німеччині та закордоном. Федеральне відомство іноземних мов поділяється на три відділи (Abteilungen) - мовна підготовка (Sprachausbildung), перекладацька служба (Sprachmittlerdienst) і центр з

внутрішніх питань і справ військовослужбовців (Zentrale Angelegenheiten). Поряд з цим існує військовий відділ (der Militärische Anteil) [3].

Відділ мовної підготовки (Sprachausbildung) виконує ряд завдань. Серед пріоритетних завдань слід назвати мовне навчання військовослужбовців та співробітників федеральних і земельних установ на 48 мовах; навчання німецькій мові іноземних солдат в рамках програми "Німецька мова як іноземна" (DaF), а також викладачів іноземних мов 60 національностей; здійснення підтримки навчання німецької мови з військових напрямків в 36 країнах; прийом іспитів з іноземної мови, проведення вступних тестів; удосконалення бази лінгвістичної освіти; підвищення кваліфікації; здійснення професійних контактів в рамках напрямів освіти з вищими школами Німеччини та закордоном; залучення молодих фахівців.

Для ефективного виконання поставлених завдань відомство має в своєму розпорядженні близько 420 викладачів, наукових співробітників, асистентів, а також представників з числа управлінського персоналу в 35 підрозділах. Відділ мовної підготовки (Sprachausbildung) складається у свою чергу з 14 секторів [3].

Головними завданнями перекладацької служби (Abteilung Sprachmittlerdienst, SMD) є здійснення письмового перекладу, збір відомостей про діяльність фахівців усного перекладу для представників, які перебувають у підпорядкуванні федерального міністерства оборони Німеччини, а також офіційна допомога цивільним службам; координація групових та індивідуальних заходів у відділенні перекладацької служби, облік відомостей про зміни в законодавстві з питань перекладацької діяльності; реєстрація, обробка та підготовка термінології для мовної служби бундесверу (der Sprachendienst der Bundeswehr) та ін.

Дослідження німецького досвіду із запровадження європейської мовної політики, збільшення кількості мов, що вивчаються, розроблення взаємоприйнятних рівнів володіння сучасними мовами є важливим з погляду використання ефективних стратегій забезпечення якості іншомовної освіти в Україні.

#### **Список використаних джерел**

1. Юрчук И. Практика языковой подготовки в военных учебных заведениях иностранных государств. *Военное обозрение*. 2009. № 3. С. 22-28.
2. Brockhaus-Enzyklopadie: in 24 Bd. vollig neubearb. Aufl. Mannheim: Der große Brockhaus. Heer -Is. 1989. Bd. 10. S. 314-315.

3. Bundessprachenamt. Professioneller Dienstleister fur Bundeswehr und öffentlichen Dienst. Hurth : Wehrwaltung, 2010. S. 1-2.

**Коломоєць О. Д.,**

кандидат юридичних наук, доцент,  
Кіровоградський науково-дослідний  
експертно-криміналістичний центр МВС  
України

**Бабіч І. А.,**

Кіровоградський науково-дослідний  
експертно-криміналістичний центр МВС  
України

### **ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ФАХІВЦІВ У ЯКОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ**

З часів зникнення «залізної завіси» Україна як держава стрімко інтегрувалася у сучасний глобальний світ з усіма його перевагами та недоліками. Зрозуміло, що процес глобалізації передбачає не тільки інтеграцію та уніфікацію економік, культур, політики, а й значне переміщення населення. Напевне, сьогодні вже важко когось здивувати зустрічню іноземця на вулиці твого міста чи поїздкою за кордон, що ще донедавна було неординарною подією в житті пересічного українця. Поряд з позитивом цей процес вносить певні проблемні моменти у діяльність правоохоронних органів, зокрема при вчинення іноземцями кримінальних правопорушень, зокрема у сфері дотримання їх прав і свобод під час кримінального процесу.

Як відомо, держава Україна у ст.1 своєї Конституції закріпила норми, згідно яких вона себе позиціонує як «демократична, соціальна, правова держава» [1, с.3]. Поняття правової держави передбачає таку форму організації державної влади, за якої верховенство в усіх сферах життя належить правовому закону [2, с.36], тобто основою якої є рівність всіх перед законом. При цьому у ч.1 ст. 24 Конституції України зазначено, що як не може бути жодних преференцій, так і не може бути утисків чи обмежень «за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками» [1, с. 5]. Це означає, що всі особи, які перебувають на території України, мають рівні основоположні права, захист та відновлення яких гарантовано державою.

Одним із головних чинників у цій сфері є рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом, змагальність сторін,